

1 Co znamená výkon soudních rozhodnutí ve věcech občanských a obchodních?

V Chorvatské republice se vykonávací řízení (exekuční řízení) řídí ustanoveními exekučního zákona (*Ovršni zakon*) (*Narodne Novine* (NN; Úřední věstník Chorvatské republiky), č. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 a 73/17; dále jen OZ). Tento zákon upravuje postup, jakým soudy a notáři provádí exekuci nároků na základě exekučních titulů a veřejných listin (postup při vykonávacím řízení), nestanoví-li zvláštní zákon jinak.

2 Které orgány mohou provádět exekuci a výkon rozhodnutí?

Exekuční řízení provádí soudy na základě exekučních titulů, zatímco notáři provádí exekuční řízení na základě veřejných listin.

Co představuje exekuční titul, je stanoveno v článku 23 OZ, zatímco veřejné listiny jsou popsány v článku 31 OZ.

Finanční agentura (*Financijska agencija*) je také součástí exekučního řízení (dále jen agentura) – právnická osoba, která provádí exekuci podle ustanovení OZ a zákona, který upravuje exekuci u finančních prostředků, stejně jako zaměstnavatelé, Chorvatský institut penzijního pojištění (*Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje*) a další orgány stanovené ze zákona.

3 Za jakých podmínek lze vydat vykonatelný právní titul nebo rozhodnutí?

Soudy provádí exekuci na základě exekučních titulů, mezi něž podle OZ patří:

1. vykonatelné soudní rozhodnutí a smíry,
2. vykonatelné smíry uvedené v článku 186.a občanského soudního řádu,
3. vykonatelná rozhodnutí rozhodčího soudu,
4. vykonatelná rozhodnutí vydaná ve správním řízení a vykonatelné správní smíry, pokud to zahrnuje plnění peněžitého závazku, nestanoví-li zákon jinak,
5. vykonatelné notářské listy a vykonatelná notářská doložka,
6. smíry dosažené v rámci řízení před „čestnými soudy“ (*sudovi časti*) v kanceláři soudce v Chorvatské republice a smíry dosažené v mediačních řízeních v souladu s ustanoveními zákona o mediaci,
7. jiné dokumenty, které se ze zákona považují za vykonatelné.

Vykonatelné dokumenty jsou způsobilé k exekučnímu řízení v případě, že uvádí věřitele a dlužníka, předmět, druh, rozsah a lhůtu pro splnění peněžitého závazku.

Je-li vykonatelným dokumentem rozhodnutí, které vyžaduje inkaso pohledávky ve formě platby nebo vykonání určitého jednání, musí také obsahovat lhůtu pro dobrovolné splnění, a v případě, že lhůta pro dobrovolné splnění nebyla stanovena, stanoví soud příslušnou lhůtu v nařízení výkonu rozhodnutí.

3.1 Řízení

Věřitel podává návrh na nařízení exekuce k soudu na základě vykonatelného titulu. Návrhy na nařízení exekuce může věřitel podat osobně jako strana řízení nebo prostřednictvím zástupce. Exekuční řízení lze zahájit *ex officio*, pokud tak výslovně stanoví zákon.

Pro exekuční řízení jsou věcně příslušné okresní soudy, nestanoví-li zákon jinak. Exekuce probíhá v rámci obvodu stanoveném v rozhodnutí o nařízení výkonu rozhodnutí.

Nařízení exekuce musí uvádět vykonatelnou, tj. veřejnou listinu, na jejímž základě exekuce proběhne, věřitele a stranu, vůči níž je exekuce vyžadována (dlužník), vymáhaný nárok, prostředky a předmět exekuce a další informace nezbytné k provedení exekuce.

3.2 Hlavní podmínky

Návrh na nařízení exekuce musí obsahovat žádost, v níž bude uveden vykonatelný dokument nebo veřejná listina, na jejímž základě je exekuce vyžadována, věřitel a dlužník, osobní identifikační čísla věřitele a dlužníka, nárok, jehož vymožení je vyžadováno, prostředky nezbytné k provedení exekuce a v případě potřeby také předmět exekuce. Návrh musí obsahovat další předepsané informace nezbytné k provedení exekuce.

Návrh na nařízení exekuce na základě veřejné listiny musí obsahovat:

1. žádost k soudu, aby nařídil dlužníkovi uhradit nárok s veškerými souvisejícími náklady během osmi dnů a v případě sporů, které se týkají směnek a šeků, do tří dnů,
2. vykonatelné návrh.

Hlavními podmínkami, které tedy musí být splněny pro nařízení exekuce, jsou: vykonatelný dokument nebo veřejná listina, na jejímž základě je exekuce nařízena, a vykonatelný návrh.

4 Předmět a povaha exekučních opatření

Předmětem výkonu jsou statky a práva, která mohou být podle zákona předmětem exekuce s cílem vymožení nároku. Exekuce se provádí za účelem uspokojení nároku věřitele a postihuje statky, které jsou předmětem exekuce a představují nedílnou součást majetku dlužníka.

4.1 Jaký druh majetku může být předmětem výkonu soudních rozhodnutí?

Předmětem výkonu, může být majetek dlužníka (peníze, nemovitosti, movité věci, cenné papíry a účasti) nebo určitá nemajetková práva navrhovatele (předání a doručení movitého majetku, opuštění a předání nemovitosti, návrat do práce atd.). V průběhu řízení se může navrhovatel rozhodnout, které předměty chce do výkonu zahrnout.

Exekuci nelze postihnout statky, které nejde zcizit, ani žádné jiné statky, u nichž je to zakázáno zvláštními zákony. Exekuci taktéž nelze postihnout žádné daňové nároky a jiné poplatky.

Postihnout exekuci taktéž nelze statky, zbraně a vybavení určené k obraně a statky a zařízení určené k práci místních a národních vládních institucí a justičních orgánů.

To, zda může být určitý statek nebo právo postiženo exekucí (být předmětem výkonu rozhodnutí), nebo pro něj platí nějaká omezení, se posuzuje s ohledem na okolnosti v době podání návrhu na nařízení exekuce, nestanoví-li OZ výslovně jinak.

4.2 Jaké jsou účinky exekučních opatření?

Základním účinkem exekučních opatření je to, že dojde k omezení práv dlužníka nakládat se svým majetkem.

Exekuční opatření týkající se nemovitostí a movitého majetku má za následek prodej nemovitosti nebo movitého majetku za účelem uspokojení nároku věřitele z částky získané za prodej.

Exekuční opatření týkající se finančních nároků mají za následek konfiskaci a převod peněžitého nároku na věřitele, a to až do částky ve výši nezbytné k uspokojení nároku.

4.3 Jak dlouho platí tato opatření?

Exekuční opatření jsou platná až do ukončení exekuce, k čemuž dojde po úplném uspokojení nároku věřitele nebo po stažení jeho návrhu na nařízení exekuce.

5 Je možné podat opravný prostředek proti rozhodnutí o nařízení takového opatření?

Dlužník má právo:

- podat odvolání proti rozhodnutí o nařízení exekuce, nebo
- podat stížnost na rozhodnutí notáře vydané na základě veřejné listiny.

Včasné a přípustné odvolání proti nařízení výkonu rozhodnutí vydanému na základě právně vykonatelného dokumentu nemá vůči exekučnímu řízení odkladné účinky.

Včasná a přípustná stížnost na rozhodnutí notáře vydané na základě veřejné listiny (podává se k notáři, ale rozhoduje o ní soud) přesměruje řízení na standardní soudní spor (*klasična parrnica*), který bude pokračovat před soudem a v němž budou muset strany, nyní navrhovatel (dříve věřitel) a odpůrce (dříve dlužník), podložit své argumenty důkazy k tomu, aby v řízení uspěly. Pokud byly splněny předběžné podmínky předepsané OZ, dlužník má právo na pozastavení exekučního řízení.

6 Existují nějaká omezení exekuce a výkonu rozhodnutí, konkrétně v souvislosti s ochranou dlužníka nebo lhůtami?

Soud vymezuje exekuci na opatření uvedená v návrhu na nařízení exekuce a ve vztahu ke statkům v něm uvedeným. Je-li navrženo několik opatření a statků, soud na návrh dlužníka omezí exekuci na vybraná opatření a statky, pokud je považuje za dostatečné k uspokojení nároku.

Jedním ze základních principů exekuce je to, že při provádění exekučního a zajišťovacího řízení je soud povinen respektovat důstojnost dlužníka tím, že zajistí, aby byl výkon rozhodnutí pro něj co nejvýhodnější.

Ochrana dlužníka je zajištěna tím, že jsou z exekuce vyloučeny statky a prostředky, u nichž nebo s jejichž využitím je možné nuceně uspokojit nárok věřitele, a to poskytnutím určitých procesních a materiálních záruk dlužníkovi v průběhu exekuce a v souvislosti s ní. Tato ochrana se projevuje uplatňováním zásady zákonnosti při určování, zda bude exekuce povolena, při určování statků a prostředků postižených exekucí a během postupu uplatněného při nuceném uspokojení nároku věřitele.

Existují omezení, pokud jde o nemovité věci, které nemohou být postiženy exekucí, jak je uvedeno v článku 91 OZ.

Existují omezení, pokud jde o movité věci, které nemohou být postiženy exekucí, jak je uvedeno v článku 135 OZ.

Existují omezení pro exekuci peněžitých nároků, která stanoví článek 173 OZ, přičemž článek 172 OZ stanoví, který příjem dlužníka nelze postihnout exekucí.

Článek 212 OZ stanoví zvláštní pravidla pro exekuci týkající se finančních prostředků, které jsou od exekuce osvobozeny nebo které lze exekucí postihnout pouze částečně, přičemž články 241 a 242 OZ stanoví zvláštní pravidla týkající se osvobození od exekuce a omezení exekuce, pokud jde o právnické osoby. Ochranu dlužníků, kteří jsou fyzickými osobami v exekučním řízení týkajícím se peněžitých nároků, stanoví článek 75 OZ, přičemž ochranu právnických osob stanoví článek 76 OZ.

Ustanovení OZ, která stanoví omezení exekuce, tj. která vylučují určité statky z exekuce, představují ochranu dlužníka v průběhu exekučního řízení.

Poslední aktualizace: 19/09/2018

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.